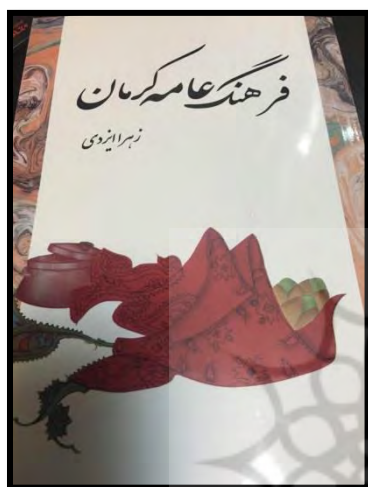

معرفی کتاب «فرهنگ عامه کرمان»

تهیه و تنظیم: محبوبه سبزیپیشخانی^۱

نویسنده: زهرا ایزدی

ناشر: انتشارات خدمات فرهنگی کرمان

نوبت چاپ: چاپ اول ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

صفحات: ۲۳۷ صفحه

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

زهرا ایزدی، نویسنده کتاب «فرهنگ عامه کرمان»، از فرهنگیاران فعال واحد فرهنگ مردم است که طی سال‌های طولانی مطالب مفیدی را برای استفاده همکاران به گنجینه واحد سپرده است. وی در این اثر به بخش‌هایی از فرهنگ مردم کرمان پرداخته است. بخش نخست به ازدواج و آیین همسرگزینی اختصاص یافته؛ زیرا یکی از بنیادی‌ترین دستورات دین اسلام و از مهم‌ترین سنت‌های پیامبر اکرم (ص) است. آداب عروسی در جامعه سنتی کرمان سرشار از آیین‌ها و رسومی است که هر کدام به نوبه خود منحصر به فردند و به نوعی همدلی، همیاری و همکاری را در میان تمام مردم منطقه ایجاد می‌کند. برای نمونه مراسم نون‌پزون و هیزم و حنابندون بدون همت و همیاری و همدلی خویشاوندان و اقوام و نزدیکان امکان‌پذیر نیست.

۱. کارشناسی ادیان و عرفان، مسئول گنجینه واحد فرهنگ مردم. رایانامه: smsp550@yahoo.com

در کتاب «فرهنگ عامه کرمان»، آیین‌های فراموش شده عروسی که در دوره و زمانی نسبتاً طولانی - تقریباً ۵۰ سال گذشته وجود داشته است - بار دیگر یادآوری می‌گردد. در ادامه به آیین یلدا در کرمان اشاره می‌شود. شب یلدا جشنی ایرانی است که در کرمان مردم طبق رسم و آیینی دیرینه آن را به زیبایی کامل برپا می‌کنند. نکته مهم و قابل ذکر اینکه مردم کرمان در این شب به احترام بزرگان و به اصطلاح گیس سفیدان و ریش سفیدان فامیل و گردهم‌آیی اقوام از دور و نزدیک بیشتر از جشن اهمیت می‌دهند و در اصل یلدا را بهانه‌ای برای به جای آوردن «صله ارحام» قرار می‌دهند.

مبحث دیگر کتاب در مورد جشن سده در میان زرتشتیان کرمان است. زرتشتیان ایران، سده را از دیرباز در دهم بهمن ماه جشن می‌گرفتند که در این بخش به مراسم این جشن اشاره شده است.

در ادامه کتاب، مراسم ختنه‌سوران در کرمان شرح داده و به مراسم جشن شیشه نوزاد در کرمان که مربوط به روز پنجم تولد نوزاد است اشاره می‌شود.

آیین‌های دیگر شهر کرمان که شرح آن در ادامه آمده عبارت‌اند از: مراسم حمام‌برون زائو، آیین چهارشنبه‌سوری و آداب و عقاید مردم در چهارشنبه آخر سال به همراه مراسم فال‌گوش نشینی آن، نحوه طبخ آش نذری ابودردارا و مراسم کلیدزنی در چهارشنبه آخر سال، آداب آخرین شب اسفند، شرح مراسم طبخ سمنو (نحوه طبخ سمنو، مراسم نذر و تقسیم آن)، نحوه طبخ کماج سهن، شرح کامل مراسم استقبال از نوروز، شرحی بر انواع خوراکی‌های ایام نوروز، تهیه انواع شیرینی محلی، شرح طبخ کلمپه، تهیه انواع آجیل عید، تهیه انواع قاووت در ایام عید، نحوه تهیه خرید کفش و لباس عید بچه‌ها، مراسم حمام‌برون و نظافت قبل از عید، اقدامات قبل از تحویل سال (مراسم تهیه سفره هفت‌سین در کرمان) و شرح مراسم سیزده نوروز در کرمان.